

SERMO CCXXX¹.*In diebus Paschalibus, I.*

De versu Psalmi cxvii : *Hic est dies, quem fecit Dominus.*

Sicut Domino nostro cantavimus, ita illo adjuvante faciamus. Omnis enim dies a Domino factus est : non tamen sine causa de aliquo præcipue scriptum est : « Hic est dies » quem fecit Dominus². » Legimus cum Deus conderet cælum et terram, quia dixit : « Fiat lux. Et facta est lux. » Et vocavit Deus lucem, Diem ; et tenebras, Noctem³. » Sed est alius dies certus nobis et præcipue commendandus, de quo dicit Apostolus : « Sicut in die honeste ambulemus⁴. » Dies iste vulgaris quotidianus, oriente sole et occidente perficitur. Est alius dies, quo fulget verbum Dei in cordibus fidelium, et pellit tenebras, non oculorum, sed morum malorum. Ipsum ergo agnoscamus, in ipso gaudeamus. Audiamus Apostolum dicentem : « Filii » enim lucis sumus, et filii diei : non sumus noctis, neque tenebrarum⁵. Sicut in die honeste ambulemus. Non » in comessionibus et ebrietatibus, non in cubilibus » et impudiciis, non in contentione et æmulatione : sed » induite Dominum Jesum Christum. Et carnis providentiam, ne feceritis in concupiscentiis⁶. » Hoc si facitis, toto corde cantatis : « Hic est dies, quem fecit Dominus. » Quod enim cantatis, vos estis, si bene vivatis. Quam

¹ Alias de Diversis 89. — ² Psal. cxvii, 24. — ³ Gen. i, 3-5. — ⁴ Rom. xii, 13. — ⁵ I Thess. v, 5. — ⁶ Rom. xiii, 13, 14.

multi per hos dies inebriantur ? Quam multi per hos dies, parum est quia inebriantur, insuper etiam turpiter crudeliterque rixantur ? Tales non cantant : « Hic est dies, » quem fecit Dominus. » Respondet eis Dominus : Tenebræ estis : non ego feci vos. Si vultis esse dies, quem fecit Dominus, bene vivite : et habebitis lucem veritatis, quæ nunquam occasum faciet in cordibus vestris.

SERMO CCXXXI¹.*In diebus Paschalibus, II.*

De resurrectione Christi secundum Marcum.

I. RESURRECTIO Domini nostri Jesu Christi ex more legitur his diebus ex omnibus libris sancti Evangelii. In hac lectione animadvertimus, quomodo ipse Discipulos suos prima membræ suæ, hærentes lateri suo objurgavit Dominus Jesus : quia quem dolebant occisum fuisse, non credebant vivum esse². Patres fidei nondum fideles : magistri, ut crederet totus orbis terrarum quod prædicaturi fuerant, et propter quod fuerant morituri, nondum credebant. Quem viderant mortuos suscitasse, non credebant resurrexisse. Merito ergo objurgabantur : ostendebantur sibi ut innotescerent sibi qui essent per se ipsos, qui futuri essent per illum. Sic etiam Petrus demonstratus est sibi, quando Domini imminente passione præsumpsit, et veniente ipsa passione titubavit³. Vidit se in se, doluit se in se, flevit se in se : conversus est ad eum qui fecerat se.

¹ Alias de Tempore 141. — ² Marc. xvi, 14. — ³ Matth. xxvi.

Ecce isti adhuc non credebant, cum jam viderent. Qualis illius dignatio, qui nobis dedit credere quod non videamus? Nos credimus eorum verbis, illi non credebant oculis suis.

II. Resurrectio autem Domini nostri Jesu Christi nova vita est credentium in Jesum, et hoc est sacramentum passionis et resurrectionis ejus, quod valde nosse et agere debetis. Non enim sine causa vita venit ad mortem. Non sine causa fons vitæ unde bibitur ut vivatur, bibit hunc calicem qui ei non debebatur. Non enim Christo debebatur mori. Unde venerit mors, originem ipsius quæramus. Pater mortis peccatum est. Si enim nunquam peccaretur nemo moreretur. Legem Dei, hoc est, præceptum Dei cum conditione homo primus accepit; ut si servaret, viveret; si corrumpere, moreretur. Non se se credendo moriturum, fecit unde moreretur; et invenit verum fuisse quod dixerat qui legem dederat. Inde mors, inde mortalis, inde labor, inde miseria, inde etiam post mortem primam mors secunda, id est, post mortem temporalem mors sempiterna. Huic ergo conditioni mortis, his legibus inferni obstrictus nascitur omnis homo: sed præter illum hominem, qui homo factus est, ne periret homo. Non enim legibus mortis venit obstrictus: ideo dicitur in Psalmo: « Inter mortuos liber¹. » Quem sine concupiscentia virgo concepit, quem et virgo peperit, et virgo permansit. Qui vixit sine culpa, qui non est mortuus propter culpam: communicans nobiscum poenam, non communicans culpam. Poena culpæ mors: Dominus Jesus Christus mori venit, peccare non venit: communicando nobiscum sine culpa poenam, et culpam solvit et poenam. Quam poenam solvit? Quæ nobis debebatur post istam vitam. Ergo crucifixus est, ut in cruce ostenderet veteris homi-

¹ Psal. LXXXVII, 6.

nis nostri occasum: et resurrexit, ut in sua vita ostenderet nostræ vitæ novitatem. Sic enim doctrina docet apostolica: « Traditus est, inquit, propter peccata nostra, et resurrexit propter justificationem nostram¹. » Hujus rei signum circumcisio data erat Patribus, ut octavo die circumcideretur omnis masculus². Circumcisio fiebat in cultellis petrinis³: quia petra erat Christus⁴. In ista circumcissione significabatur expoliatio carnalis vitæ octavo die per Christi resurrectionem. Septimus enim dies hebdomadis sabbato completur. Sabbato Dominus jacuit in sepulcro, septima sabbati: resurrexit octava. Resurrectio ipsius innovat nos. Ergo octavo die resurgendo circumcidit nos. In ipsa spe vivimus.

III. Audiamus Apostolum dicentem: « Si resurrexistis cum Christo. » Quomodo resurgimus, qui nondum mortui sumus? Quid est ergo quod voluit dicere Apostolus, « Si resurrexistis cum Christo? » Numquid ille resurrexisset, nisi prius mortuus fuisset? Viventibus loquebatur, nondum morientibus, et jam resurgentibus? Quid sibi vult? Videte quid dicat: « Si resurrexistis cum Christo, » quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei sedens: quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram. Mortui enim estis⁵. » Ipse dicit Apostolus, non ego: sed tamen verum dicit; et ideo dico et ego. Quare illud dico et ego? « Credidi propter quod locutus sum⁶. » Si bene vivimus, mortui sumus, et resurreximus. Qui autem nondum mortuus est, nec resurrexit, male adhuc vivit: et si male vivit, non vivit: moriatur, ne moriatur. Quid est, moriatur, ne moriatur? Mutetur, ne damnetur, « Si resurrexistis cum Christo, » verba repeto Apostoli, « Quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in dextera

¹ Rom. IV, 25. — ² Gen. XVII, 12. — ³ Josue. V, 2. — ⁴ I Cor. X, 4. —

⁵ Coloss. III, 1-3. — ⁶ Psal. CXV, 10.

» Dei sedens; quæ sursum sunt sapite, non quæ super
» terram. Mortui enim estis, et vita vestra abscondita est
» cum Christo in Deo. Cum Christus apparuerit vita ves-
» tra, tunc et vos cum illo apparebitis in gloria¹. »
Hæc sunt verba Apostoli. Ei qui nondum mortuus est,
dico ut moriatur : ei qui adhuc male vivit, dico ut mute-
tur. Si enim male vivebat, et jam non male vivit, mor-
tuus est : si bene vivit, resurrexit.

IV. Sed quid est bene vivere? Quæ sursum sunt sapere,
non quæ sunt super terram. Quandiu terra es, et in terram
vadis²? Quandiu lingis terram? Amando terram, utique
lingis terram, et efficeris ejus inimicus, de quo dicit
Psalmus : « Et inimici ejus terram lingent³. » Quid eratis?
Filii hominum. Quid estis? Filii Dei. « Filii hominum quo
» usque graves corde? Ut qui diligitis vanitatem, et
» quæritis mendacium⁴? » Quod mendacium quæritis?
Dico modo. Beati esse vultis, scio. Da mihi hominem la-
tronem, sceleratum, fornicatorem, maleficum, sacrile-
gum, omnibus vitiis inquinatum, omnibus flagitiis seu
facinoribus obrutum, qui non velit beate vivere. Scio,
omnes vultis beate vivere : sed unde homo beate vivit, hoc
non vultis quærere. Quæris aurum, quia putas te de auro
beatum futurum : sed aurum te non facit beatum. Quare
quæris mendacium? Quare vis esse in isto sæculo subli-
matus? Quia honore hominum et pompa sæculi putas te
beatum futurum : sed pompa sæculi non te facit beatum.
Quare quæris mendacium? Et quidquid hic aliud quæris,
cum sæculariter quæris, cum amando terram quæris,
cum lingendo terram quæris; propterea quæris, ut sis
beatus : sed nulla res terrena te facit beatum. Quare non
cessas quærendo mendacium? Unde ergo eris beatus?
« Filii hominum quo usque graves corde? » Non vultis

¹ Coloss. iii, 1-4. — ² Gen. iii, 19. — ³ Psal. lxxi, 9. — ⁴ Id. iv, 3.

esse graves corde, qui terra oneratis cor vestrum? Quo
usque fuerunt graves corde homines? Antequam veniret
Christus, antequam resurgeret Christus, fuerunt homi-
nes graves corde. « Quo usque graves corde? Ut quid di-
» ligitis vanitatem, et quæritis mendacium? » Volentes
beati esse, eas res quæritis unde miseri sitis. Fallit vos
quod quæritis : mendacium est, quod quæritis.

V. Beatus vis esse? Ostendo, si vis, unde sis beatus.
Sequere ibi : « Quo usque graves corde? Ut quid diligitis
» vanitatem, et quæritis mendacium? Scitote. Quid? Quo-
» niam Dominus magnificavit sanctum suum¹. » Venit
Christus ad miseras nostras, esurivit, sitivit, fatigatus
est, dormivit, mira fecit, mala passus est, flagellatus est,
spinis coronatus est, sputis illitus est, alapis cæsus, ligno
confixus, lancea vulneratus, in sepulcro positus; sed ter-
tio die resurrexit, finito labore, mortua morte. Ecce ibi
oculum habete in ejus resurrectione; quia ita magnifi-
cavit sanctum suum, ut resuscitaret eum a mortuis, et
daret ei honorem in cælo sedendi ad dexteram suam.
Ostendit tibi quid debeas sapere, si vis beatus esse : hic
enim esse non potes. In hac vita beatus esse non potes :
nemo potest. Bonam rem quæris, sed terra ista non est
regio hujus rei quam quæris. Quid quæris? Beatam vitam.
Sed non est hic. Aurum si quæreret in loco ubi non est,
ille qui novit quia non est ibi, nonne diceret tibi : Quid
fodis, quid terram sollicitas? Fossam facis quo descendas,
non ubi aliquid invenias. Quid es responsurus admonenti
te? Aurum quæro. Et ille : Non tibi dico, nihil est quod
quæris : sed, non est ubi quæris. Sic et tu quando dicis :
Beatus esse volo : bonam rem quæris, sed non est hic. Si
habuit hic illud Christus, habebis et tu. In regione mortis
tuæ, quid ille invenit, attende : veniens de alia regione

¹ Psal. iv, 4.

quid hic invenit, nisi quod hic abundat? Manducavit tecum, quod abundat in cella miseriæ tuæ. Acetum hic bibit, fel hic habuit. Ecce quid in cella tua invenit. Sed ad magnam mensam suam te invitavit, mensam cœli, mensam Angelorum, ubi ipse panis est. Descendens ergo et ista mala inveniens in cella tua, et non dedignatus est talem mensam tuam, et promisit tibi suam. Et quid nobis dicit? Credite, credite vos venturos ad bona mensæ meæ, quando non sum dedignatus mala mensæ vestræ. Malum tuum tulit, et bonum suum non dabit? utique dabit. Vitam suam promisit nobis: sed incredibilius est quod fecit. Mortem suam prærogavit nobis: tanquam diceret: Ad vitam meam vos invito, ubi nemo moritur, ubi vere vita beata est, ubi cibus non corrumpitur, ubi reficit et non deficit. Ecce quo vos invito, ad regionem Angelorum, ad amicitiam Patris et sancti Spiritus, ad cœnam sempiternam, ad fraternitatem meam; postremo ad me ipsum, ad vitam meam vos invito. Non vultis credere, quia dabo vobis vitam meam? Tenete pignus mortem meam. Modo ergo cum in ista carne corruptibili vivimus, morum mutatione cum Christo moriamur, amore justitiæ cum Christo vivamus: beatam vitam non accepturi, nisi cum ad illum venerimus, qui venit ad nos, et cum illo esse cœperimus, qui mortuus est pro nobis.

SERMO CCXXXII¹.*In diebus Paschalibus, III.*

De resurrectione Christi secundum Lucam.

I. RESURRECTIO Domini nostri Jesu Christi et hodie recitata est; sed de altero libro Evangelii, qui est secundum Lucam. Primo enim lecta est secundum Matthæum, hesterno autem die secundum Marcum, hodie secundum Lucam: sic habet ordo Evangelistarum. Sicut enim passio ipsius ab omnibus Evangelistis conscripta est, sic dies isti septem vel octo dant spatium, ut secundum omnes Evangelistas resurrectio Domini recitetur. Passio autem quia uno die legitur, non solet legi, nisi secundum Matthæum. Volueram aliquando, ut per singulos annos secundum omnes Evangelistas etiam passio legeretur: factum est; non audierunt homines quod consueverant, et perturbati sunt. Qui autem amat litteras Dei, et non vult esse semper idiota, omnia novit, et omnia diligenter inquirat. Sed sicut cuique Deus partitus est mensuram fidei, sic quisque proficit².

II. Nunc attendamus quod hodie, cum legeretur, audivimus: nam quod heri commendavi Charitati Vestræ, expressius hodie audivimus, infidelitatem Discipulorum: ut intelligamus quantum ejus beneficio nobis præstitum est, ut quod non vidimus, sic credamus. Vocavit eos, instru-

¹ Alias de Tempore 144. — ² Rom. xii, 3.